

Leidse Geoloog

Jaargang 75, no. 2

Verslag/veldboek Lustrumexcursie Pyreneeën 10-17 juni 2008

Leo Minnigh met medewerking van Nout den Boer

Dag 1, 10 juni

Thea had de binnendruppelende LGV'ers goed onder controle. Gedecideerd werden die naar de incheckbalie verwezen om vervolgens zelf te moeten ontdekken dat aan/in/bij een elektronenzuil daadwerkelijk ingecheckt kon worden. Een enkeling bleek uit zijn actieve leven nog een airmiles goldcard te bezitten en met de illusie te leven dat zo'n bezit iets extra's zou opleveren.

De KL 1667 vertrok op tijd en al pratend is Barcelona een peulenschil (met tussen-en).

Onze praeses met Pit bleken op een onzinnige tijd – 9.00 uur 's ochtends – al in Barcelona te zijn binnengevlogen. Opvallend fit sloten zij zich bij de anderen aan en om kwart voor drie vertrok de Pons-bus richting Tremp.

In de bus werd een verhelderende en instructieve introductie gegeven door Carel Kooter. Wij wisten nu nauwkeurig hoeveel millimeter regen was gevallen, van welke maatschappij de huurauto kwam, en vooral, welke overschuivingen ons nog te wachten stonden.

De busreis liep voorspoedig. Zonder zich zorgen te maken over mogelijke brandstoftekorten, trapte onze chauffeur Francés de pedaal op de plank, hield er de vaart in met behoud van soepel bochtenwerk.

Een korte stop in Paradellas. Carel had er voor gezorgd dat de uitbaters deuren en luiken in vrolijk brulshirt-oranje hadden geschilderd. Buitengewoon sympatiek en een pluim voor Carel.

De reis zette zich voort langs stuwmeren die volstonden, maar lek zijn. En zo kwamen wij klokslag 6 uur in hotel Siglo XX aan. Daar wachtte ons een gezelschap op dat met eigen vervoer het hotel had gevonden.

Nu was ook duidelijk waarom Francés er de vaart in had gehouden. Zes uur begon Spanje tegen Hiddink te voetballen. Na een half uur was het inmiddels 2-0 voor ons gastland. Hiddink zal nog wat moeten sleutelen of naar Siberië worden verbannen.

De vliegreizigers en eigenvervoerders wisten zich opvallend snel te mengen. En zo ontstond er zonder enig startschot een spontane LGV-borrel die een veelbelovende lustrumexcursie zal inluiden.

Tremp, gelegen in een bekken
Dat, naar het schijnt
Wereldberoemd te zijn
Onder vele geologengekken.

Dag 2, 11 juni

Zachtjes tikt de regen tegen 't venster aan
Ritme van gezelligheid.....

Zeker de helft van het gezelschap was reeds vóór achten aan het ontbijten. En ja, daar kwamen natuurlijk de nachtelijke verhalen.

- Goed geslapen?
- Nou, het bed was wat kort
- Vanaf zes uur begon de lift en het verkeer langs het hotel
- Het bed was wel erg hard
- Wij moesten samen in een behoorlijk smal bed
- En vergeet de kerkklokken niet.

Kortom, ieder van ons was uitstekend de nacht doorgekomen.

Onze eerste stop was Gerri de la Sal. In een mooi gerestaureerd pand werd in de bovenzaal een grondig overzichtsbeeld van de Pyreneeën geschetst door Xavi, één van de 3 Catalaanse geologen die ons gezelschap versterkten. Die powerpoint presentatie was werkelijk prachtig want zelfs de anatomische les van dokter Tulp kwam in beeld. Het verband met de rest van de presentatie was mij niet meteen duidelijk maar het stoffelijk overschot waarover de heelmeesters gebogen stonden, vertoonde inderdaad grote overeenkomsten met het kaartbeeld van de Pyreneeën.

Na zes fases van overschuivingen vond onze praeses het welletjes. De vele geopperde en weer verworpen hypothesen over het orogeen de Pyreneeën konden wel eens bij de aanwezige partners het beeld oproepen dat de geologie slechts één grote kwakzalverij is. Om dit gezichtsverlies van de schare Leidse geologen te besparen, achtte de praeses het verstandig een korte koffiepauze in te lassen en de aanwezige partners te verwijderen.

Dus Xavi hield zijn mond, het beamerbeeld werd bevroren en wij daalden weer zes trappen af om in een nabijgelegen etablissement koffie te bestellen.

Vervolgens splitste de groep zich in een gezelschap dat op zoek ging naar het lijk van Tulp en dus naar de prachtige klaprozenbegraafplaats bij het vroeg middeleeuwse klooster ging. De anderen beklommen de zes trappen naar het geologische vervolg van Xavi. Ik schat dat we 19 profielen door de Pyreneeën kregen voorgeschoteld. Dook Iberia nu werkelijk onder Europa? Waar was het scharnierpunt van de rotatie? Hoe, waar, wanneer en in welke richting werd er nu geschoven? Is de Noord Pyreneeën Breuk een opschuiving, overschuiving of toch een wrench fault? Verwarring en vertwijfeling alom. Een klassiek voorbeeld van eerst chaos scheppen om orde te creëren.

De Spaanse collega's werden terecht door Oele in het zonnetje gezet (de regen was opgehouden). Zij hadden de excursiegids gereproduceerd, zij beantwoordden alle vragen, zij waren geweldige gastheren.

Wij vertrokken voor de lunch, zo dacht een deel van de leiding. Die lunchplek was vlakbij het heliplatform. Toen ontstond er toch twijfel, want gingen we nu eerst lunchen en dan de ontsluiting bekijken, of deden we het andersom? De straffe leiding en hand van de praeses liet geen twijfel: eerst lunchen, want nu was het droog.

Juist voorzien van bocadillo con tortilla, werd ook Pluvius wakker geschud. Dus onmiddellijk met volle mond de stenen bekeken.

De rest van de tijd werd gevuld met Devonische, Permische, Mesozoïsche en Tertiaire overschuivingen, kantelingen en rotaties. Even be kroop me het beeld van Iberia als 78-toeren plaat op de draaitafel van een koffergrommofoon. Maar het had ook een bandoleon kunnen zijn.

De straffe leiding en hand van de praeses loodste ons vervolgens achter een kudde paarden aan. Toch maar omgedraaid om naar de beroemde plaquette te rijden. Mocht er ooit nog op deze wereld getwijfeld worden aan de reusachtige aardse krachten (en daarbij de nietigheid van menselijke invloed), dan zou men zeker deze plaquette moeten zien. Nog geen 20 jaar bloot gesteld aan de elementen, voor de helft vergaan (althans de door Shell gesponsorde coating). Gelukkig kan een poetslap met Brasso de herinneringstekst aan De Sitter, Zwart en medewerkers weer zichtbaar worden gemaakt.

Vervolgens een theestop in een hotel in Ribera de Cardós. Dat hotel was volgestouwd met snuisterijen, prullaria en voorwerpen waar minstens 156 kerststallen mee te vullen zijn. Op deze verzameling zou Goethe (denk aan de Thüringerwald-LGVexcursie) jaloers zijn geworden.

Tien minuten na vertrek op weg naar Tremp bleken er verschillende excursiegangers niet in de bus aanwezig te zijn. Voor alle zekerheid (ze hadden immers ook in de meerrijdende personenauto's kunnen zitten) werd rechtsomkeert gemaakt en werden de vermisten aangetroffen op het terras van het eerdere hotel. We konden niet meteen weer op pad, want het stel had een drankje besteld en wilde dit eerst opdrinken. Kijk, altijd rustig blijven, ook al wacht er een hele bus op je! Opmerkelijk was dat één van de vermisten niet minder dan onze quaestor was en dat zijn vermissing (nog) niet was opgemerkt door zijn echtgenote. Een toppunt van emancipatie.

Rond zessen arriveerden we in een onweersachtig en koel Tremp, ruim op tijd voor de pantoffelparade, borrel en het diner.

Het tellen van plooiingsfasen doen we goed
Maar tellen van de deelnemers is wat er moet!

Dag 3, 12 juni

Pedro Grande Nagtegaal verzorgde ons gezelschap vanaf de eerste minuut gelijk zijn volle nicht Florence. Al tijdens de rit werd – zo wij begrepen – alle gras voor de voeten van Berend van Hoorn gemaaid. Wat we over enige dagen van hem te horen zullen krijgen over het Tremp-basin en Mesozoïcum denken wij nu wel te kennen.

Tijdens de rit zagen we alweer een verschijnsel van klimaatverandering waar wij in het recente verleden en ook later vandaag regelmatig mee werden geconfronteerd: het stuwmeer liep over. Volgens onze leider betrof het hier een buitengewone vreugdevolle gebeurtenis waarvan men maar één keer in een generatie getuige kan zijn. Derhalve wordt dit verschijnsel opgetekend in analen van Pyreneeën karteerders. Trempolino's maakten hiervan foto's.

De eerste stop was het uitzichtpunt boven op de perverse pas van Creu de Perves. Om ons heen ontvouwde zich een panorama à la Mesdag. Ja, want het was een stralende dag, nauwelijks een wolk en glashelder zicht. Maar zoals dat gaat in deze groep, geologie is leuk en de bedoeling van de leiding hartverwarmend, maar wij hadden meer aandacht voor een eenzaam paar schoenen dat daar als eerbetoon aan de Leidse geoloog stond te pronken.

We dalen af naar de kolenmijn van Malpas. Onderaan de storthoop van de mijn werden wij getraakteerd op een uitleg die bij uw chroniqueur niet echt is uitgekristalliseerd. Gelukkig kregen we hierna de noodzakelijke overview en een indrukwekkende sectie. Door de verticale strekking liepen we al pratend, hamerend en grappen makend door een intramontaan bekken van Stefaniain ouderdom.

Lunch in Malpas in het oude gebouw van de mijnwerkers. Polymicten oersoep, gebakken, genetisch gemodificeerde – want geen graten – coelacant, natuurlijk flan en koffie. Een uitstekende maaltijd!

De laatste geologische stop was 3 kilometer strekking lopen op zoek naar regendruppels. Al wandelend werden we nog getraakteerd op het Permian Event dat de één een ramp noemde, de ander een zegen. Waarom dat laatste? Omdat 95% van het leven door klimaatverandering was verdwenen, was er plaats gecreëerd om de evolutie weer een nieuwe impuls te geven. Zonder dit event waren wij er niet geweest.

Tot slot Bar Leonardo met een goed geluimde Mireille die bij het zien van Oele onmiddellijk een vers vat aansloeg. En zo hoort dat ook.

De strekking van de strekking is
Als het opdringerige van wethouder Hekking is.

Dag 4, 13 juni

Met een tektonisch venster werd ons denkraam wagenwijd opengezet. Dat betekende dat alles glashelder was. Oud op jong geschoven, een gat er in en met plonsplooi (ook wel bommetjes plooi). Laten we zeggen dat we alles met heel veel interesse hebben bekeken, maar begrijpen ? Dat lag overigens niet aan onze excursieleider van vandaag – Karel Roberti. Het is juist een compliment om iets ingewikkelds zó ingewikkeld uit te leggen dat de luisteraar er van overtuigd is dat het echt ingewikkeld is. Dus diegenen van ons die denken het enigszins te begrijpen moeten nog maar eens met Carlos Cognac, Pedro Pegueño of Ursus Gordo spreken.

Rialp werd verlaten om het dal af te zakken richting zoute Gerri. Enige kilometers daarvoor begonnen wij met een mooie wandeling langs het Romaanse kerkje van

Nossa Signora Madre de Deu d'Árbolo y Signora de Geologicos de Lugdunum Batavorum. Daar werd de veldlunch gebruikt.

Hier moet toch iets gezegd worden over de organisatie van de groep en die van binnen de groep. Wel, beide zijn er eigenlijk niet. En toch blijft het een groep, waar het bindende element vooral wordt gevormd door het fluorescerende gele uniform. Hoewel ook daarin de nodige uitzonderingen zijn.

De instructie was om als groep wandelend richting zoute Gerri te gaan, dan het bruggetje over de rivier te nemen en naar de bus te lopen die direct ten zuiden van het dorp op ons zou wachten. Zoals wij zojuist al uit onze veldwaarnemingen hadden geconcludeerd, sporen theorie en praktijk niet altijd. De groep werd als een trein mieren die trachten op reuk, wriemelend aan achterwerken en andere signalen min of meer hetzelfde spoor te volgen als de voorganger. Het resultaat was een verbrokkeld lint van de fluorescerende hesjes dat zich als accordeon soms uitstrekte over een afstand van 500 meter, soms over 2,8 km. En toch . . . er was samenhang, als bij het schijnbare chaotische mierenvolk.

Goed, de bus werd natuurlijk niet meteen gezocht; er werd eerst een kleine versnapering genomen. Uiteindelijk werden we toch naar het volgende excursiepunt getransporteerd.

Dat was een wandeling langs de duivelskloof. De praeses – enigszins zenuwachtig – maande ons tot spoed. Er stond ons namelijk nog iets buitengewoon aangenaams te wachten. Hij had namelijk eenvoudig lineair geëxtrapoleerd: de afstand en duur van de vorige wandeling, betekende dat deze wandeling aan strenge tijdslimieten werd gebonden.

De bus had ons dus naar het begin van de kloof gebracht. Uw chroniqueur liep toevallig met de leiding mee en vernam na een uur wandelen dat we 1 uur en een kwartier vóór op schema lagen. U moet weten dat wij ongeveer de laatsten van de groep waren, de voorsten waren volledig uit het zicht verdwenen.

Maar ik kan u geruststellen. Want een Leids geoloog op pad kan nog zo intens met medewandelaars in gesprek zijn en het ene na het andere volledig uit de duim gezogen verhaal de wereld inbrengen, hij blijft bij de les. Dus als er ook maar enig geologisch verschijnsel in de volledig ontsloten wanden waar wij tussendoor liepen, was te zien, dan werd er op Carlos Cognac gewacht voor de uitleg. Tot ieders verbazing was het Ursus Gordo die de uitleg gaf. De groep is buitengewoon flexibel, de luiken waren 's ochtends immers met dat venster al geopend dus oogkleppen waren afgeworpen, zodat een frisse en open geest de uitleg als exquisite tapa werd genoten. Twee discordanties in één ontsluiting zie je niet iedere dag! Uitleg voorbij, en nieuwe ordening van de groep ontstond en zo begaf het lint van fluorescerendee vuurvliegjes zich richting picknickplaats. En juist toen de groep zich had herenigd, arriveerde er een bestelbus. Wat een perfecte timing!

Ja, want intussen was duidelijk geworden dat onze geprezen praeses ons zou trakteren op een fantastische aangeklede veldborrel. Hoe noem je zoiets: tapbier, wijn (rood, wit), jamon, tortilla, ensalada, e mas e mas en tenslotte ook nog saté gamping en een verse voorraad wijn.

Ach LGV'ers, zij die hier niet bij konden zijn . . . hoe treurig, hoe zielig, wat een akelig knagend gevoel onderin de maag. Dat zal tot uw onherroepelijke einde blijven hangen.

Maar dit verslag is gemaakt voor hen die er wel bij waren. Zij zouden hieronder hun reactie kunnen geven. In dit veldboek zal dus ook enige open ruimte worden gelaten voor uw woorden van lof.

Nu zou dit verslag toch niet de gehele dag dekken, als niet ook het vervolg wordt vastgelegd. En dus schrijft uw rapporteur met vuur verder.

Er was beperkte tijd tussen aankomst in hotel en kwart voor negen. Kwart voor negen??? Ja, dat is de tijd dat Nederland tegen Frankrijk een voetbalpotje moest spelen. Voor sommigen een hoogtepunt van deze excursie, voor anderen een reden om zich ontzettend schaars te maken. Toevallig zag ik dat Ferry Neijendorf met partner zich naar onbekende bestemming begaven.

Grappig van zo'n voetbalwedstrijd is dat de stand en vooral het verloop van de stand zich niet gemakkelijk laten voorspellen. Ik vermoed dat slechts 1/3 van de groep de 1-0 heeft meegemaakt. Uiteindelijk was het gezelschap redelijk compleet, al of niet gedoucht, om het vervolg van de wedstrijd te volgen. De zeldzame Spanjaard die zich nog wist te handhaven tussen het uitzinnige gezelschap zal in ieder geval een goed verhaal voor de kleinkinderen hebben. Wij (d.w.z. Nederland, sorry Pedro Pequeño) hebben Frankrijk met 4-1 eenvoudig weggetikt. Simpel een kwestie van theorie in praktijk brengen.

En nu bekruipt me toch de twijfel. Hoort zo'n banaal en proletarisch onderwerp eigenlijk wel in een LGV verslag? De volgende thrust zal het leren.

O Spanje, o Spanje
Je weet niets van oranje.
Wij eren in volkslied uw koning
Maar ontvingen wij een beloning?
Ja!
Wat een geologie in uw land
Wij buigen diep, met tête plongeante
U zou over les bleus moeten obduceren
Daar kunnen wij u nog iets van leren
Gewoon niets aantrekken van suturen
Je legt die burens onmiddellijk in de luren.

Dag 5, 14 juni

Vandaag waren het vooral sedimentologische thema's die aan bod kwamen, hoewel we wel met een antiforme anticlinal begonnen.

Maar laat ik niet te snel van stapel lopen. De vorige avond en nacht was bij een enkeling alleen na nauwkeurige observatie nog zichtbaar. In het algemeen zat

iedereen weer opvallend fris aan het ontbijt. Het hele ochtendritme is trouwens al aardig ingesleten en we vertrekken dan ook klokslag kwart voor negen.

Even ten zuiden van Tremp pikten we Peter Nagtegaal op die ons vandaag zou rondleiden.

Net op weg werd de bus door een James Bondachtige actie van onze quaestor – die in zijn eigen auto reed – in de kant gesneden en tot stoppen gedwongen. We mochten pas verder als Nagtegaal eerst zijn autosleutels had afgegeven.

Boven op de Boixtols pas kregen we een juweel van een panorama voorgeschoteld. De San Corneli-anticlinal met zijn naar het westen dippende plooias. Overigens, niet iedereen vond die anticlinal de moeite waard. We stonden namelijk in een smulbos waar het vol stond met eekhoortjesbrood.

Vervolgens enige kilometers terug gereden om een relaxte wandeling te maken langs een berm vol bloemen waar Mien Ruys jaloers op zou zijn geworden. Wij kwamen echter voor de Arén zandsteen, vol met fantastische graafgangen. We mochten ook constateren dat het maar goed is geweest dat de LGV nooit is gefuseerd met de UGV. De onvolwassen, banale graffiti op de ontsluiting gekrast zei genoeg.

De vieze smaak die we hadden gekregen was snel verdwenen na een laag die stijf stond van de rudisten.

Vervolgens naar Orcau, het dorp van Pedro Grande. Naar de ruïne van het kasteel boven het dorp. Dat kasteel ligt precies op een belangrijke overgang van facies in de Arén zandsteen. We stonden op een prachtig uitzichtpunt, maar kennelijk een knikpunt in de continentale helling van een paar jaar geleden.

Vervolgens veldlunch bij de bodega van Peter. Veldlunch omschrijft natuurlijk in het geheel niet wat Lia, Lia (niet te verwarren met Duo Duo), Madelin, Elselien en mogelijk nog anderen aan culinaire prestaties hadden geleverd. Plus de wijnen van zoon Jeroen en Peter; het was dus wederom een uitzonderlijke gebeurtenis. We moeten oppassen niet verwend te raken.

Hierna gingen we nog een rokje lichten, ofwel ergens onder kijken. Het is moeilijk te omschrijven wat we daar zagen. Maar het was in ieder geval een laagvlak dat bestond uit vele plastisch erotische vormen. Indien ze vleeskleurig waren geweest, zou dat niet te beheersen gevolgen hebben gehad. Nu konden we volkomen ontspannen, al pratend richting Dinosporen of wijngaard gaan.

Glazen, flessen, fusten vino
Of vage sporen van de Dino
Je moet er voor naar Pedro Grande gaan
En dat is precies wat wij hebben gedaan.

Dag 6, 15 juni

Verhuisdag. We zouden de komende nacht in Campo doorbrengen, dus pyama's en toilettassen mee. Maar de excursieleiding (uit wie bestaat die eigenlijk?) had in al

haar wijsheid besloten om het slotdiner daar te laten plaatsvinden. Dus moest er meer mee dan de pyama. Enfin, we zullen gaan zien wie welk elegant toiletje of streepjespak heeft aangetrokken.

Nu overviel dat slotdiner wel enigszins. Ik had het gevoel net een beetje op gang te komen, net enig beeld te krijgen hoe deze gebergtegordel zich heeft ontwikkeld, of het einde wordt alweer aangekondigd. Zo krijgen we niet de gelegenheid om de eigen modellen en inzichten te toetsen aan nieuwe waarnemingen. Maar we gingen op pad.

Ursus Gordo zou vandaag ons een hele nieuwe sectie door het gebergte presenteren.

We vingden aan met een busreis richting het westen waarbij degenen die in de bus aanwezig waren (er volgden wel 3 of 4 personenauto's), werden getraakteerd op prachtige geologie vanuit de bus met life commentaar van Peter Nagtegaal. We hebben een blik geworpen op de ingewanden van een delta, zo luidde de uitleg. Komt toch weer die dokter Tulp om de hoek kijken. Maar ik vrees dat voor meer en diepere details we toch bij onze levende arts moeten zijn: dokter Fons.

De volgende stop achter het benzinstation van Arén schotelde Berend ons een geweldig geotektonische overview voor. In ongeveer 12,5 minuut passeerden ongeveer 276 miljoen jaar, als uw rapporteur het tenminste goed heeft bijgehouden. U snapt, het was werkelijk een flijsend Oligoon-journaal. Om met beide benen weer op de grond te worden gezet werden de nabijgelegen dinosporen bekeken, bewonderd, gefotografeerd, maar vooral becommentarieerd.

Intussen was Nout en mij opgevallen dat onze leider regelmatig illustratief materiaal gebruikte uit een gids met als titel: "**Tremp Team Leader Event**". Dit smeekt om sappig commentaar, het inspireerde ons deze excursie om te dopen tot

Deep insight for supervisors from Leiden

Het is helemaal geen dag om grappen te maken. We kregen immers telkens prachtige uitleg bij ontsluitingen die we vanaf wisselende afstanden mochten aanschouwen. Die afstanden varieerden van 15 meter tot 15 kilometer. Hamers en loepen waren niet nodig.

Voor verdere geologische details wilde ik u attent maken op de excursiegids.

Het is overigens een prettig idee dat deze excursie niet al te lang meer duurt. De microfoon heeft het begeven en regelmatig trekt er een walm van verschroeid rubber langs de doezelende passagiers in de bus. Bovendien klinkt er steeds vaker een sirene van achteren. Het alarmerende geluid lijkt uit het motorblok te komen. Onze chauffeur Francés – die zich in 5 dagen volledig heeft ingeburgerd – lijkt alles onder controle te hebben.

Vrijwel aan het eind van de dag bezochten we nog een closed klooster. Omdat we ook een slotenmaker in ons midden hebben zou het absoluut geen probleem zijn geweest om binnen te komen. Wij zijn natuurlijk geen Utrechtenaren. Het klooster bevatte nog een aantal interessante diachrone verschijnselen: een uitlegbord dat het bouwwerk en geschiedenis beschreef van de XI tot de XVI eeuw. Maar we leven

nu in de XXI eeuw. Bovendien meende ik toch een stonehenge te herkennen op het terrein.

Op de terugweg nog even naar de creep-plooi in de berm van de weg gekeken. Creep??? Goed, de vraagtekens zegen genoeg.

Tot slot wilde ik jullie uitnodigen met me mee te denken over het volgende model dat de afgelopen dagen in mij is geëvolueerd. We hebben nog precies één dag om deze hypothese in de milieubak te werpen, of nader te verfijnen. Indien dit een officiële publicatie wordt, stel ik de volgende titel voor:

The tompouce model a new hypothesis for the Pyrenean orogen

Het tompouce model van de Pyreneeën. En dan moet je niet meteen denken aan een onderkorst en een bovenkorst. Dat zou te eenvoudig zijn. Nee, je moet die tompouce eerst op z'n kant zetten. Dan heb je Iberia aan de ene kant en Europa aan de andere. Vervolgens ga je zelf op je zij liggen om het juiste perspectief te krijgen, je zet je tanden in het geval en je hebt de eerste Pyreneese deformatiefase. Je kan met dit model een helder beeld vormen wat er zoal gebeurd moet zijn. Bij elke nieuwe hap heb je ook weer een nieuwe overschuiving en plooiing. Je begint natuurlijk in het oosten met je eerste hap. Als de tompouce volledig is verorberd, zijn we in de huidige tijd aangeland.

Je blijft met een onbestemde smaak achter, maar dat terzijde.

Berend, wat flauw om je Ursus te noemen
Terwijl we je als Grote Beer moeten roemen
Want ware jouw overview de eerste dag gepresenteerd
Ik zou gemakkelijker hebben geleerd
Wat ik voorgeschoteld kreeg.
Mensen, dit is geen pan uit de veeg
Want organisatie, wie dat ook is
Deze excursie is een topper, waarachtig en wis!

Achteraf toegevoegd:

Tijdens het presenteren van het voorgaande was het slotdiner al enige gangen aan de gang. Vele mooie voordrachten hebben de revue gepasseerd. Maar een ding moet in dit verslag worden vermeld:

Nout den Boer is door de praeses benoemd tot erelid van de LGV.

Dag 7, 16 juni

Bij de voorbereiding van deze dag door de gids te bestuderen, werd al snel duidelijk dat de tompouce in de milieubak gekieperd kon worden. Want hoe zouden de inverse listrische rafts verklaard kunnen worden die antiïsthetisch in de rift waren gegleden als gevolg van thermische inzakking. Nee, het werd nu pas echt duidelijk - het tompoucemodel moest door het plumpuddingmodel worden vervangen. Na het flamberen hadden we thermische afkoeling en de breccie viel ook op z'n plaats.

Dus op weg voor de noodzakelijke toetsing van het nieuwe model.

We reden door een kloof die ongeveer 1 bus breed is en waar Francés doorheen reed alsof hij de vorige dag al had geregeld dat we geen enkel tegemoetkomend verkeer zouden krijgen.

Wij kwamen bij een uitzichtpunt onderaan de Maladeta. Helaas, laaghangende bewolking en een enkele druppel hemelwater. Het weerhield Berend niet om zijn verhaal te houden en dat te illustreren met foto's, kaarten en profielen.

Rechtsomkeerd, door de kloof, nu slechts een enkele vrachtwagen als tegenligger, totdat we even ten zuiden van Campo een juweel van een sectie kregen voorgeschoteld. Het was jammer dat het juist nu zo hard ging regenen. En toch, het gezelschap gedroeg zich heel wat geanimeerder dan de gieren die in treurige dierentuinhouding op de rotsen zielig zaten te doen. Intussen kwamen nieuwe Shell Team Leaders onder ons langs rafften. Nee, niet volgens geologisch proces, maar meegesleurd door de vaart der volkeren en de Rio Esera die klonk als Esla (waren we nu al in Cantabrië?) De thermische inzakking van het gezelschap moest geloof ik nog plaatsvinden.

Overigens, het viel plotseling op dat twee heren die ons in privéauto hadden achtervolgd, zich in boerka-achtige poncho onder het gezelschap mengden. Via de AIVD ben ik er achter gekomen dat deze mysterieuze ponchomannen niet meer of minder betroffen dan Ali ben Oele en Osama bin Möckel.

We eindigden met alveolinekalk. Ongemerkt waren we de KT grens gepasseerd.

Francés had intussen – zorgzaam als hij is – voor een container gezorgd waar alle natte jassen, plu's en boerka's in konden worden geworpen. Zo kondeen wij de busstoelen droog houden.

Nu de lunch in het hotel. Alsof de leiding van te voren wist dat deze dag vrijwel volledig zou verregenen, hadden we gelukkig geen veldlunch in de vorm van een zilverkleurige torpedo, maar een copieuze maaltijd aan gedekte tafels.

Na afloop van de maaltijd namen Peter Mey, Henk en Liane Evers van het gezelschap afscheid. Wij vertrokken richting Tremp. Daar kwamen we ongeveer zes uur aan. Hiermee is deze memorabele excursie vrijwel tot een eind gekomen.

Dank leiding, dank bestuur
Nu nadert toch echt het laatste uur
Iedereen zou moeten weten
Dat de geologie van deze keten
Het nietige van de mensensoort
Zo krachtig door de neus boort
Alleen over de collegats-conglomeraten
Zou je uren kunnen praten
De hele Pyyreneeën verzameld in één laag
En die bevat al meer dan een vraag
Kortom, we weten eigenlijk geen neet
Van de geschiedenis van deez' planeet
En die wijsheid, verborgen in elke steen
Houdt de geoloog werkelijk op de been.